
Antopäivä: 20.5.2024	Voimaantulopäivä: 21.5.2024	Voimassa: toistaiseksi
-------------------------	--------------------------------	---------------------------

Säädöserusta
Raideliikennelaki (1302/2018) 29 § 5 momentti ja 30 § 3 momentti

Muutostiedot:
Tämä määräys kumoaa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksen
TRAFICOM/483445/03.04.02.00/2020

Yksityisraiteiden hallinta

Sisällysluettelo

1 SOVELTAMISALA	2
2 YKSITYISRAITEEN HALLINNASTA ILMOITTAMINEN	2
3 TURVALLISUUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ	2
3.1 Toimintaympäristö ja toiminnan laajuus.....	2
3.2 Organisaatio ja vastuunjako	2
3.3 Kaikkien organisaation toimintaan kuuluvien rautatiejärjestelmän riskien hallinta.....	2
3.4 Rataverkon suunnittelun, rakentamisen, käyttöönoton ja kunnossapidon varmistamista koskevat menettelyt	3
3.5 Menettelyt ja yhteistyö, joilla varmistetaan turvallinen liikennöinti ja muu turvallinen toiminta raiteistolla	3
3.6 Omavalvonnan menettelyt	3
4 VOIMAANTULO	4

1 SOVELTAMISALA

Tämä määräys koskee yksityisraiteiden hallinnasta ilmoittamista sekä hallintaa silloin, kun noudatetaan raideliikennelain (1302/2018) 5 luvussa säädettyä ilmoitusmenettelyä.

2 YKSITYISRAITEEN HALLINNASTA ILMOITTAMINEN

Yksityisraiteen haltijan on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle raideliikennelain 5 luvun 29 §:n mukainen ilmoitus yksityisraiteen hallinnasta sekä tarvittaessa tietojen muutosilmoitus tai ilmoitus yksityisraiteen haltijuuden lopettamisesta tarvittavine liitteineen joko postitse tai sähköisesti.

3 TURVALLISUUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ

Määräyksen kohdat 3.1-3.6 sisältää tarkemmat määräykset siitä, mitä yksityisraiteen haltijan on kuvattava ja esitettävä turvallisuuden hallintajärjestelmässään.

3.1 Toimintaympäristö ja toiminnan laajuus

Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on toimintaympäristön ja toiminnan laajuuden osalta:

- esitettävä yksityisraiteen haltijan toiminnan laatu kuvaamalla raiteen käyttötarkoitus sekä toiminnan laajuus, maantieteellinen toiminta-alue ja toimittamalla yksityisraiteen raiteistokaavio;
- esitettävä selvitys kuljetettavien aineiden määrästä ja laadusta, jos yksityisraiteella kuljetetaan, käsitellään tai säilytetään tilapäisesti vaarallisia aineita; ja
- nimettävä rataverkon haltijat, joiden raiteistoihin yksityisraiteen haltijalla on raiteistorajapinta sekä muut yksityisraiteen toiminnan kannalta merkittävät sidosryhmät.

3.2 Organisaatio ja vastuunjako

Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on organisaation ja vastuunjaon osalta:

- kuvattava yksityisraiteen haltijan organisaatio ja rautatieturvallisuuteen vaikuttavat tehtävät, niiden toimivalta sekä vastuunjako;
- esitettävä menettelyt sen varmistamiseksi, että rautatieturvallisuuteen liittyviä tehtäviä suorittaa vain yksityisraiteen haltijan määrittämän kelpoisuuden omaavat henkilöt sekä miten tehtäviin perehdytään ja miten osaamista ylläpidetään.
- sisällytettävä turvallisuuden hallintajärjestelmään myös alihankintaa ja palveluntuottajia koskevat vastuut ja menettelyt.

3.3 Kaikkien organisaation toimintaan kuuluvien rautatiejärjestelmän riskien hallinta

Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on kaikkien organisaation toimintaan kuuluvien rautatiejärjestelmän riskien hallinnan osalta:

- asetettava laadulliset ja määrälliset turvallisuustavoitteet sekä suunnitelma niiden saavuttamiseksi ja seuraamiseksi;
- kuvattava, miten yksityisraiteen haltija varmistaa hallitsemansa rataverkon toimintaan kuuluvien riskien hallinnan huomioiden myös vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvät riskit;
- kuvattava, miten riskienhallinnassa huomioidaan myös inhimilliset ja organisatoriset tekijät;
- kuvattava lisäksi menettelyt mahdollisiin muutostilanteisiin liittyvien riskien hallitsemiseksi;
- esitettävä, miten yksityisraiteen haltija tekee riskienhallintayhteistyötä yksityisraiteen toimintaan liittyvien sidosryhmien kanssa;

- f) kuvattava, miten yksityisraiteen haltija kirjaa ja analysoi toiminnassaan tapahtuvat rautatiejärjestelmän onnettomuudet ja vaaratilanteet, ilmoittaa niistä Liikenne- ja viestintävirastolle, Onnettomuustutkintakeskukselle ja muille tarvittaville tahoille sekä suorittaa korjaavat toimenpiteet; ja
- g) kuvattava keinot turvallisuutta koskevien tietojen hallintaan ja välittämiseen.

3.4 Rataverkon suunnittelun, rakentamisen, käyttöönoton ja kunnossapidon varmistamista koskevat menettelyt

Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on rataverkon suunnittelun, rakentamisen, käyttöönoton ja kunnossapidon varmistamista koskevien menettelyjen osalta:

- a) kuvattava menettelyt, joiden avulla varmistetaan yksityisraiteen ja siihen liittyvien laitteiden turvallinen suunnittelu, rakentaminen ja käyttöönotto; ja
- b) esitettävä rataverkon kunnossapitämiseksi suunnitelma, jolla varmistetaan yksityisraiteen vaatimustenmukaisuus ja toimintakyky raiteiston koko elinkaaren ajan, ja jonka mukaisesti kerätään tietoa toimintahäiriöistä ja vioista, raportoidaan niistä kunnossapitäjille, ja kehitetään raiteiston kunnossapitoa.

3.5 Menettelyt ja yhteistyö, joilla varmistetaan turvallinen liikennöinti ja muu turvallinen toiminta raiteistolla

Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on menettelyjen ja yhteistyön, joilla varmistetaan turvallinen liikennöinti, muu turvallinen toiminta sekä tunnistettujen riskien hallinta raiteistoilla, osalta kuvattava:

- a) kaikki olennaiset rataverkkoa ja sen käyttöä koskevat tiedot ja vaatimukset;
- b) menettelyt, jotka koskevat rataverkon tai sen osan liikenteeltä sulkemista tai avaamista sekä turvallisuuden varmistamista tilanteissa, joissa yksityisraiteella liikutellaan kalustoa muun toimijan kuin turvallisuustodistuksen omaavan rautatieliikenteen harjoittajan toimesta;
- c) menettelyt radan kunnossapitotöiden ja muiden yksityisraiteella tehtävien töiden turvallisuuden varmistamiseksi;
- d) hätä- ja poikkeustilannemenettelyt sisältäen normaaliajan häiriötilanteet sekä niihin liittyvät yhteistyömenettelyt raiteiston toimintaan liittyvien tahojen kanssa; ja
- e) miten yllä esitetyt menettelyt saatetaan rautatieliikenteen harjoittajien ja muille asiaan kuuluvien toimijoiden saataville.

3.6 Omavalvonnan menettelyt

Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on omavalvonnan menettelyjen osalta esitettävä:

- a) tunnistettuihin riskeihin perustuva omavalvontasuunnitelma, jossa on määritettävä omavalvonnan kohteet ja toteuttamistavat sekä kuvattava, miten omavalvonnassa kertyneitä tietoja hyödynnetään toiminnan ja turvallisuuden kehittämisessä; ja
- b) menettelyt sen varmistamiseksi, miten korjaavat ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet toteutetaan tapauksissa, joissa turvallisuuden hallintajärjestelmässä kuvattuja vaatimuksia ei ole noudatettu.

4 VOIMAANTULO

Määräys tulee voimaan 21.5.2024.

Ylijohtaja

Pietari Pentinsaari

Pääjohtaja

Jarkko Saarimäki